

Dok. nummer 18/11425-1
Deres referanse:
Vår dato: 21.12.2018
Vår referanse: Kirsten Wielandt Houe

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Endring i opplæringsloven - Høringsuttalelse fra Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving.

Høring om endringer i opplæringsloven og friskoleloven leirskole og skolebytte i videregående opplæring

Høringsfrist er 2. januar 2019.

Høringsuttalelse fra Universitet i Sørøst Norge, Fakultet for Humaniora, idrett og utdanningsvitenskap, Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsøving, avdelingen for friluftsliv.

Vi ønsker velkommen en endring av § 2-3 første ledd i opplæringsloven. Det er positivt at regjeringen ønsker å lovfeste retten til leirskoleopphold som en del av grunnskoleopplæringen. Vi vil fremheve viktigheten av den pedagogisk idé, med naturen som læringsarena i et nytt miljø, som leirskoleopplæringen bygger på. En lovfesting av leirskoletilbudet vil, ikke minst gi forutsigbarhet til leirskoler rundt om i landet og dermed til et viktig arbeidsmarked for våre studenter.

Vi vil dog problematisere den utvidelse som er tillagt etter Jeløya-plattformen, som kun nevner at «Regjeringen vil lovfeste retten til et leirskoleopphold i løpet av grunnskolen». (Jeløya-plattformen s. 58).

I høringsforslagets lovformuleringen står det imidlertid at «Kommunen skal tilby elevane eit leirskoleopphald eller ein annan skoletur med minst tre overnattingar som del av grunnskoleopplæringa». Med formuleringen «eller ein annan skoletur med minst tre overnattingar» åpnes det opp for lokale dagsturer og ulike andre lavkostnadsvarianter. Det betyr at kvaliteter som kjennetegner et fullverdig leirskoleopphold kan bli redusert eller bli borte, noe som etter vår oppfatning er uheldig. Åpnes det opp for andre alternativer til et leirskoleopphold, tror vi at dette vil friste kommuner til å velge billigere alternativ med langt lavere kvalitet.

Den faglige bakgrunnen for vårt standpunkt er alle kompetansemålene knyttet til friluftsliv i grunnskolen. I høringsarbeidet mot en ny læreplan i kroppsøving 2020, står f.eks. følgende kompetansemål knyttet til 7. klasse trinn.

1. vurdere sikkerhet i uteaktivitet og naturferdsel
2. gjennomføre sjølvberging i vatn utandørs
3. gjennomføre overnattingstur og reflektere over naturopplevingar
4. gjere greie for allemannsretten under ferdsl og opphald i naturen

5. bruke og forstå ulike typar kart og digitale verktøy, for å kunne orientere seg i ulike situasjonar og miljø

<https://hoering.udir.no/Hoering/v2/287?notatId=570>

Friluftsliv, som tverrfaglige tema inne kroppsovingsfaget, skal vidare bidra til følgende: «Naturopplevingar og trygg og berekraftig ferdsel er sentralt i faget. Det medverkar til forståing for at vala den einskilde gjer har betydning og konsekvensar lokalt, regionalt og globalt for berekraftig utvikling og vern av livet på jorda» (Ibid.)

Vår forståelse går i retning av at mange skoler opplever disse kompetansemålene som krevende å dekke rent tidsmessig. Derfor kan et lovfestet tilbud om leirskole med en viss varighet, og i et annet miljø, kunne bidra positivt i så måte. I tillegg vil et leirskoleopphold kunne være en tverrfaglig arena hvor man har anledning til å arbeide med:

1. **Naturglede.** Naturopplevelse. Rekruttering til variert friluftsliv.
2. Naturforståelse, **miljø** og bærekraftig utvikling.
3. **Tilpasset opplæring og mestring** gjennom praktiske oppgaver og utfordringer.
4. Tverrfaglige kompetansemål og **dybdelæring**.
5. **Integrering**, bekjempe fordommer og fremme toleranse.
6. **Sosial utjevning**.

På denne bakgrunn mener vi overnattingene bør pliktes å gjøres i sammenheng. Dette skaper mulighet for å jobbe med punktene over med en langt høyere kvalitet sml. med enkelte turer og kortere turdager i skolens nærmiljø. Et leirskoleopphold over flere dager vil ikke minst gi mulighet for å oppleve naturen og «det nye miljøet» gjennom hele døgnet og over tid.

Vi foreslår følgende:

Primært:

§ 13-7 b Plikt for kommunen til å tilby leirskole.

Kommunen skal tilby elevane minst eit leirskoleopphald med fire overnattinger som del av grunnskoleopplæringa. Somme av aktivitetane på leirskolen skal vere opplæring. Det skal gis opplæring av eit omfang som tilsvarar det elevane ville ha fått dersom dei i staden hadde vore på skolen.

Subsidiært:

§ 13-7 b Plikt for kommunen til å tilby leirskole eller tilsvarende skoletur.

Kommunen skal tilby elevane minst eit leirskoleopphald eller ein tilsvarende skoletur med fire overnattinger som del av grunnskoleopplæringa. Somme av aktivitetane på leirskolen eller turen skal vere opplæring. Det skal gis opplæring av eit omfang som tilsvarar det elevane ville ha fått dersom dei i staden hadde vore på skolen.

.

Vennlig hilsen

Kirsten Wielandt Houe

Programkoordinator

Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsoving

André Horgen

Programkoordinator

Institutt for friluftsliv, idrett og kroppsoving

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.